

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาลำเพื่อการสื่อสาร
อาชีพล่ามภาษามือ

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

N/A

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา

สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร

อาชีพล่ามภาษามือ ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10101	บริการล่ามภาษามือเพื่อการประกอบอาชีพทั่วไป
10103	บริการล่ามภาษามือเพื่องานติดต่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ
10106	บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษาทั่วไป
10113	บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในการประกอบอาชีพ ล่ามภาษามือ ระดับ 4 โดยมีความรู้ ทักษะ

และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือที่ดี ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการหูหนวก คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

โดยสามารถให้บริการล่ามภาษามือเพื่อการประกอบอาชีพทั่วไป ให้บริการล่ามภาษามือเพื่องานติดต่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ

ให้บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษาทั่วไป หรือให้บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

บุคคลที่ประสงค์ขอรับรองสมรรถนะเพื่อรับใบประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพหรือหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพตามประกาศของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

จะต้องดำเนินการดังนี้

1. ผู้สมัครจะต้องมีคุณสมบัติและหลักฐานที่ต้องแสดงดังนี้

- (1) เป็นผู้ปฏิบัติงานอาชีพล่ามภาษามือโดยเป็นสมาชิกภาพขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือหรือหน่วยงานตามการประกาศกำหนดหน่วยรับบริการล่ามภาษามือขององค์กรด้านคนพิการที่ได้รับรองมาตรฐาน อาทิ สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ที่สามารถแสดงหลักฐานได้
 - (2) ผ่านการศึกษา หรือฝึกอบรม ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเป็นล่ามภาษามือไทย และสอดคล้องกับรายละเอียดของหน่วยสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพหรือ
 - (3) มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นล่ามภาษามือตามมาตรฐานภาษามือไทย หรือ
 - (4) มีประสบการณ์ใช้ภาษามือในการสื่อสาร เพื่อให้การดูแลคนพิการหูหนวก คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ในครอบครัวตนเองหรือในงานจิตอาสา ไม่น้อยกว่า 5 ปีต่อเนื่อง ที่สามารถแสดงหลักฐานได้
 - (5) ผู้สมัครต้องมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ และจัดทำเป็นแฟ้มสะสมผลงาน ที่แสดงว่ามีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ ตามรายละเอียดหน่วยสมรรถนะที่ขอรับการประเมิน ตามที่กำหนดในคุณวุฒินี้ โดยสามารถขอรับการประเมินแบบสะสมรายหน่วยสมรรถนะหรือประเมินครบตามเงื่อนไขการรับรองของคุณวุฒินี้
2. ผู้ที่จะได้รับการรับรองต้องผ่านการประเมินสมรรถนะดังนี้
- (1) แสดงหลักฐานตามข้อ 1. ครบถ้วนแล้วได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่สอบ
 - (2) มาตรฐานอาชีพของคุณวุฒินี้ประกอบด้วยหน่วยสมรรถนะ 4 หน่วย โดยผู้ที่จะได้รับใบประกาศนียบัตรคุณวุฒิจำกัดวิชาชีพ จะต้องได้รับการประเมินและผ่านการรับรองตามหน่วยสมรรถนะไม่น้อยกว่า 3 หน่วย จาก 4 หน่วย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลผู้ประกอบอาชีพล่ามภาษามือ

2444.20 : ล่าม (Interpreter)

2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter)

เสนอกรมจัดหางานสร้างรหัสใหม่

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิจำกัดวิชาชีพนี้)

- 10101 บริการล่ามภาษามือเพื่อการประกอบอาชีพทั่วไป
- 10103 บริการล่ามภาษามือเพื่องานติดต่อบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ
- 10106 บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษาทั่วไป
- 10113 บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 24/08/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกอย่างเท่าเทียมและเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ	10	บริการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสารและการใช้ชีวิตอย่างเท่าเทียมแก่คนพิการหูหนวกในสังคม	101	บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกในสถานการณ์ต่างๆ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 24/08/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกใน สถานการณ์ต่างๆ	10101	บริการล่ามภาษามือเพื่อการประกอบอาชีพทั่วไป	10101	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				101010	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				101010	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				101010	ฟังและแปลความเป็นภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไปในสถานการณ์ต่างๆ
				101010	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้
		10103	บริการล่ามภาษามือเพื่องานติดต่อรับบริการจาก หน่วยงานรัฐและส่วนราชการ	10103	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				101030	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				101030	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				101030	การปฏิบัติงานล่ามภาษามือไทยในงานติดต่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ
				101030	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้
		10106	บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษา ทั่วไป	10106	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				101060	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				101060	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ
				101060	ให้บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษาทั่วไป
				101060	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้
		10113	บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพ	10113	ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
				101130	การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป
				101130	การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวกใน สถานการณ์ต่างๆ	10113	บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพ	10113 04	ให้บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาอบรมและฝึก อาชีพ
				101130 5	การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการ ารคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือเพื่อการประกอบอาชีพทั่วไป
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวกเพื่อให้สามารถสื่อสารสำหรับการทำงานหรือประกอบอาชีพได้กับคนที่
วไป

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
<p>1010101</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p>	<p>PC1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร</p> <p>PC2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ</p> <p>PC3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก</p> <p>PC4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก</p> <p>PC5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>PC6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด</p> <p>ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010102</p> <p>การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป</p>	<p>PC1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน</p> <p>PC2. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ ท่ามือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า</p> <p>PC3. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่ก้าวล่วงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ</p> <p>PC4. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010103</p> <p>การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ</p>	<p>PC1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน</p> <p>PC2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010104</p> <p>ฟังและแปลความเป็นภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไปในสถานการณ์ต่างๆ</p>	<p>PC1. ฟังและแปลเป็นภาษามือสำหรับการประกอบอาชีพและใช้ชีวิตประจำวันในการทำงาน</p> <p>PC2. แปลภาษามือเป็นภาษาพูดให้คนหูตึงเข้าใจในสิ่งที่คนหูหนวกต้องการสื่อสาร</p> <p>PC3. ฟังและแปลเป็นภาษามือให้คนหูหนวกเข้าใจความหมาย และสามารถปฏิบัติได้</p> <p>PC 4. แปลจากข้อความความเป็นภาษามือให้คนหูหนวกเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้</p> <p>PC5. จับประเด็นและถอดความหมายอย่างครบถ้วนโดยไม่อธิบายเพิ่มเติมใดๆ</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010105 การทำงานร่วมกับล่ามภาษาเมื่อคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้	PC1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการสำหรับคนหูหนวกที่ไม่ PC3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC4. ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดีและแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 4) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าภาษามือ สำหรับงานบริการคนหูหนวกด้านการประกอบอาชีพและการทำงาน
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือหรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้านการประกอบอาชีพและการทำงานของคนหูหนวก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าทางภาษามือ สำหรับงานบริการคนหูหนวกด้านการประกอบอาชีพและการทำงาน
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้านการประกอบอาชีพและการทำงานของคนหูหนวก

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำงานล่ามภาษามือ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่นำเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการทำงานของคนหูหนวก ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูตที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการทำงานของคนหูหนวก
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบต้องทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสารให้กับคนหูหนวกเพื่อรับบริการในการเข้าถึงโอกาสในการทำงาน การประกอบอาชีพ โดยสามารถใช้ภาษามือไทยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานสำหรับคนหูหนวก

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ล่ามภาษามือคนหูต หมายถึง คนหูตผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ล่ามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10103
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือเพื่องานติดต่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
<p>1010301</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p>	<p>PC1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร</p> <p>PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ</p> <p>PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก</p> <p>PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก</p> <p>PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด</p> <p>ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010302</p> <p>การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป</p>	<p>PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน</p> <p>PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่ก้าวล่วงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ</p> <p>PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ท่ามือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010303</p> <p>การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ</p>	<p>PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน</p> <p>PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010304 การปฏิบัติงานล่ามภาษาไทยในงานติดต่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ	PC 1.ใช้ภาษาไทยสำหรับการติดต่อ สอบถาม การรับบริการหรือการประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ PC 2.แปลภาษาไทยเป็นภาษาพูดหรือข้อความให้คนหูตึงที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐเข้าใจในสิ่งที่คนหูหนวกต้องการสื่อสาร PC 3.แปลจากฟังเป็นภาษาไทยให้คนหูหนวกเข้าใจในสิทธิ์และระเบียบขั้นตอนการรับบริการในหน่วยงานภาครัฐ PC 4.แปลจากข้อความภาษาไทยให้คนหูหนวกเข้าใจในรายละเอียดและการให้ข้อมูลในรูปแบบฟอร์มตามระเบียบขั้นตอนการรับบริการในหน่วยงานภาครัฐ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
1010305 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้	PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการสำหรับคนหูหนวกที่ไม่ PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 4.ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดี และแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษามือไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษามือไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษามือไทย หรือภาษามือไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษามือไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับการรับบริการติดต่อหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 5) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 6) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าทางภาษาเมื่อ ตามมาตรฐานภาษาเมื่อไทย สำหรับงานบริการคนหูหนวกเพื่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการได้
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษาเมื่อที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษาเมื่อ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษาเมื่อ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษาเมื่อไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษาเมื่อ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษาเมื่อสำหรับงานบริการคนหูหนวกเพื่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการได้

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำงานล่ามภาษาเมื่อ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษาเมื่อไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษาเมื่อ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่นำเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษาเมื่อ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษาเมื่อในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับบริการคนหูหนวกเพื่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการได้ ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษาเมื่อ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษาเมื่อสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับบริการคนหูหนวกเพื่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการได้
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษาเมื่อ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษาเมื่อ เช่น สมาคมล่ามภาษาเมื่อแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษาเมื่อคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษาเมื่อหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบครัวบุคคลผู้ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษาเมื่อทำหน้าที่เป็นล่ามเพื่อการสื่อสารให้กับคนหูหนวกเพื่อรับบริการในการเข้าถึงโอกาสในการรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการ โดยสามารถใช้ภาษาเมื่อไทยบริการคนหูหนวกเพื่อติดต่อรับบริการจากหน่วยงานรัฐและส่วนราชการได้ อาทิ การทำทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน บัตรแสดงการรับสิทธิ์ต่าง ๆ ตามกฎหมาย การทำนิติกรรมสัญญา การขออนุมัติหรืออนุญาตต่าง ๆ การขอรับบริการสาธารณะตามสิทธิ์ ความจำเป็นขั้นพื้นฐานของคนพิการและบุคคลในครอบครัวของคนพิการ

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษาเมื่อไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษาเมื่อไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ล่ามภาษาเมื่อคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษาเมื่อ
- 3) ล่ามภาษาเมื่อคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษาเมื่อ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10106
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษาทั่วไป
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ. 2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
<p>1010601</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p>	<p>PC 1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร</p> <p>PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ</p> <p>PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก</p> <p>PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก</p> <p>PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด</p> <p>ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010602</p> <p>การใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป</p>	<p>PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน</p> <p>PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่ก้าวล่วงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ</p> <p>PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ ท่ามือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1010603</p> <p>การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ</p>	<p>PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน</p> <p>PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1010604 ให้บริการล่ามภาษามือทางการแพทย์สำหรับตรวจรักษาทั่วไป	<p>PC 1. ฟังและแปลเป็นภาษามือไทยเพื่อการรับบริการทางการแพทย์ของคนหูหนวก</p> <p>PC 2. แปลภาษามือจากคนหูหนวกเป็นภาษาพูดให้กับแพทย์เพื่อการวินิจฉัยและรักษา ได้ครบถ้วน ชัดเจน</p> <p>PC 3. ผู้ปฏิบัติงานล่ามภาษามือไม่มีอำนาจลงนามในเอกสารทางการแพทย์ใดๆ แทนผู้ป่วย</p> <p>PC 4. ประสานญาติหรือผู้ดูแลคนหูหนวกเพื่อแจ้งเรื่องการรักษา</p> <p>PC 5. ผู้ปฏิบัติงานล่ามภาษามือให้ข้อมูลของคนหูหนวกเท่าที่ได้รับความยินยอมและจำเป็นต่อการรับบริการทางการแพทย์</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
1010605 การทำงานร่วมกับล่ามภาษามือคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้	<p>PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์</p> <p>PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการสำหรับคนหูหนวกที่ไม่</p> <p>PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์</p> <p>PC 4. ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดีและแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนหูหนวก</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษามือไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์
- 7) สามารถป้องกันตนเองและดูแลตนเองไม่ให้ติดเชื้อขณะปฏิบัติหน้าที่ อาทิ การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา การล้างมือด้วยสบู่ฆ่าเชื้อ หรือสวมถุงมือป้องกัน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับการรับบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 5) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 6) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าภาษามือ ตามมาตรฐานภาษามือไทย สำหรับงานบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานบริการคนหูหนวกด้านการแพทย์และงานสาธารณสุข

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับการบริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อการสื่อสารและให้บริการทางการแพทย์และงานสาธารณสุข ในการตรวจสุขภาพ ตรวจรักษาทั่วไปทางอายุรแพทย์ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non communicable disease : NCDs) โรคปัจจุบันทันด่วน ในสถานพยาบาล

การปฏิบัติงานแปลข้อความในเอกสารหรือถ่ายทอดภาษามือเป็นภาษาพูดและการถ่ายทอดภาษาพูดเป็นภาษามือ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ถูกต้องเหมาะสมสถานการณ์ มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาของคนไข้ในขอบเขตที่ไม่ละเมิด

โดยสามารถใช้ภาษามือที่เกี่ยวข้องกับการทำงานสำหรับคนหูหนวก

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ล่ามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ล่ามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10113
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 2643 : นักแปล ล่าม และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ

TSCO 2444.25 : ล่ามภาษามือ (Sign language Interpreter) เสนอสร้างรหัสใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานล่ามภาษามือตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการเป็นล่ามภาษามือต่อคนหูหนวก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา สาขาล่ามเพื่อการสื่อสาร อาชีพล่ามภาษามือ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- จรรยาบรรณของวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยสมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย
- ประกาศที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือที่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556
- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ พ.ศ.2561

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
<p>1011301</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p>	<p>PC 1. ต้องทักทาย แนะนำตัวเอง และพูดคุยกับผู้รับบริการว่าจะมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือให้คนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคุ้นชินการใช้ภาษามือในการสื่อสาร</p> <p>PC 2. ต้องได้รับการยินยอมจากคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในการให้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ</p> <p>PC 3. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวก</p> <p>PC 4. ปฏิบัติงานล่ามภาษามือด้วยความเข้าใจในวัฒนธรรมคนหูหนวกและชุมชนคนหูหนวก</p> <p>PC 5. ต้องเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>PC 6. ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามืออย่างเคร่งครัด</p> <p>ไม่สร้างความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมวิชาชีพล่ามภาษามือ</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1011302</p> <p>ใช้ภาษามือไทยในการล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนทั่วไป</p>	<p>PC 1. ทำหน้าที่ล่ามภาษามือโดยจับประเด็น ถอดความหมาย แปลความหมายและถ่ายทอดใจความสำคัญด้วยภาษามือไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน</p> <p>PC 2. ต้องระมัดระวังคำหรือภาษามือที่ใช้ในการสื่อสาร ต้องไม่ก้าวล่วงสิทธิส่วนตัวของคนหูหนวกที่เป็นผู้รับบริการ</p> <p>PC 3. ประเมินสถานการณ์แล้วเลือกใช้การแปลให้สอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>PC 4. ใช้ภาษามือตามโครงสร้าง ไวยากรณ์ ได้แก่ ท่ามือ ตำแหน่งของมือ การเคลื่อนไหวของมือ ทิศทางของฝ่ามือ และการแสดงสีหน้า</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1011303</p> <p>การทำงานร่วมกันของล่ามภาษามือ</p>	<p>PC 1. ล่ามภาษามือตกลงรายละเอียดการทำงานร่วมกันก่อนปฏิบัติงาน</p> <p>PC 2. ร่วมปรึกษากับทีมล่ามภาษามือเพื่อพัฒนาตนเองหลังการปฏิบัติงาน</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>
<p>1011304</p> <p>ให้บริการล่ามภาษามือเพื่อการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ</p>	<p>PC 1. ประสานกับผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้คำแนะนำในให้บริการล่ามภาษามือและวิธีการสื่อสารกับคนหูหนวก</p> <p>PC 2. ต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่จะสอนและรับข้อมูลจากผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>PC 3. จัดพื้นที่และอยู่ในตำแหน่งที่คนหูหนวกผู้รับบริการมองเห็น</p> <p>PC 4. ล่ามภาษามือต้องตกลงกับผู้เรียนในการกำหนดคำศัพท์ภาษามือเพื่อใช้ในการสื่อสารเฉพาะในห้องเรียน</p>	<p>การสัมภาษณ์</p> <p>แฟ้มสะสมผลงาน</p>

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1011305 การทำงานร่วมกับล่ามภาษาเมื่อคนหูหนวกกรณีให้บริการคนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้	PC 1. ในการปฏิบัติงานจะต้องมีทั้งล่ามหูดีและล่ามคนหูหนวกเพื่อช่วยสื่อสารด้วยภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 2. ล่ามหูหนวกและล่ามหูดีตกลงรายละเอียดการปฏิบัติร่วมกันก่อนให้บริการล่าม PC 3. ล่ามคนหูหนวกมีหน้าที่แปลรับส่งข้อมูลให้คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือธรรมชาติหรือภาษามือประดิษฐ์ PC 4. ล่ามหูดีมีหน้าที่แปลจากล่ามหูหนวกให้คนหูดีและแปลภาษาพูดเป็นภาษามือไทยให้ล่ามคนหูหนวกเพื่อสื่อสารกับคนหูหนวก	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) สามารถสื่อสารด้วยภาษามือไทย และใช้ภาษาไทยได้เป็นดี
- 2) สามารถแปลจากภาษามือไทยเป็นภาษาพูดไทย ภาษาพูดไทยเป็นภาษามือไทย หรือภาษามือไทยเป็นข้อความภาษาไทย หรือการสื่อสารแบบอื่น ๆ ที่คนหูหนวกใช้สื่อสารให้เป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
- 3) สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้กับล่ามภาษามือคนหูหนวกและล่ามภาษามือคนหูดี
- 4) สามารถจับประเด็นได้อย่างครบถ้วน
- 5) สามารถทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพล่ามภาษามือด้วยกันได้
- 6) สามารถเลือกใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยค ภาษามือไทย ภาษาพูดไทย ที่มีเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับภาษามือไทย มาตรฐานภาษามือไทยตามที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยเผยแพร่
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานล่ามที่ดี ตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษามือเกี่ยวกับการให้บริการด้านการศึกษาบวมและฝึกอาชีพ
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนหูหนวก
- 5) ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 6) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- 1) ระบุ อธิบายหรือแสดงท่าภาษามือ ตามมาตรฐานภาษามือไทย สำหรับงานด้านการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ
- 2) ระบุหรืออธิบายความรู้การปฏิบัติหน้าที่งานล่ามภาษามือที่ดี
- 3) ระบุหรืออธิบายวัฒนธรรมของคนหูหนวก และการอยู่ร่วมกันในสังคมคนหูหนวก
- 4) ระบุหรืออธิบายการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพล่ามภาษามือ
- 5) ระบุหรืออธิบายกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 6) หนังสือรับรองความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารการศึกษาหรือการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับภาษามือไทยหรือการประกอบอาชีพล่ามภาษามือ หรือการปฏิบัติงานล่ามภาษามือสำหรับงานด้านการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ

14.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- 1) หนังสือรับรองความสามารถการทำงานที่ล่ามภาษามือ อาทิ เอกสารรับรองประสบการณ์ทำงานเป็นล่ามภาษามือไทยหรือการฝึกงานล่ามภาษามือ ที่ออกให้โดยหน่วยงานที่นำเชื่อถือ อาทิ สมาคม สมาพันธ์ ชมรม เครือข่ายที่ให้บริการคนหูหนวก องค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ
- 2) หนังสือคำขอหรือสัญญาว่าจ้าง ปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือในลักษณะงานล่ามที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ ที่ออกให้โดยหน่วยงานหรือผู้รับบริการ (ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานรัฐ เอกชน นิติบุคคล หรือคนหูหนวก หรือคนหูดีที่ร้องขอใช้บริการล่ามภาษามือ)
- 3) แสดงหรือสาธิตการปฏิบัติหน้าที่ฟังและแปลภาษามือสำหรับช่วยคนหูหนวกในสถานการณ์เกี่ยวกับการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ
- 4) หลักฐานอื่นๆ ที่แสดงได้ถึงการทำงานที่ล่ามภาษามือ อาทิ วิดีทัศน์ สื่อที่ผ่านช่องทางสาธารณะ ที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการให้เผยแพร่เพื่อประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

- 1) ผู้รับการประเมินต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเครือข่ายล่ามภาษามือ เช่น สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย ชมรมล่ามภาษามือคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- 2) เจ้าหน้าที่สอบทำการประเมินล่ามภาษามือหูหนวกให้จัดประเมินโดยคำนึงถึงระดับการได้ยินและวิธีการสื่อสารเป็นรายบุคคล
- 3) หลักฐานใด ๆ

ที่ใช้ประกอบการประเมินตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือความลับของผู้รับบริการหรือต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอรับบริการ

- 4) เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14.1 และ 14.2 หรือให้ครอบคลุมเกณฑ์ปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ล่ามภาษามือทำหน้าที่เป็นล่าม เพื่อการสื่อสารด้านการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ ที่เป็นการฝึกปฏิบัติหรือมีคำศัพท์เทคนิคในการปฏิบัติงาน เพื่อให้คนหูหนวกทำความเข้าใจและปฏิบัติตามผู้สอนได้

คำอธิบาย

- 1) คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยได้ หมายถึง คนหูหนวกที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษหรือไม่จบการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของคนหูหนวก คนหูหนวกที่ไม่สามารถใช้ภาษามือไทยมาตรฐานในการสื่อสาร แต่สามารถใช้ภาษากาย และการอ่านปาก
- 2) ล่ามภาษามือคนหูดี หมายถึง คนหูดีผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ
- 3) ล่ามภาษามือคนหูหนวก หมายถึง คนหูหนวกผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า

หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณไม่เพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินความรู้และความสามารถจากประสบการณ์ด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน